

KURJER WARSZAWSKI.

ROK PIĘDZIESIĄTY SIÓDMY.

Właściwość i w Cesarstwie wynosi rocznie rubli 8 (w tem mieści się opłata pocztowa za przesyłkę rs. 1 kopiejek 90, oraz za opakowanie i ekspedycję rs. 1 kopiejek 80).
Prenumerata przyjmuje się rocznie, półrocznie i kwartalnie.
Kopisma nadsyłane do Redakcji nie zwracają się.

Prenumerata „Kurjera Warszawskiego” wynosi w Warszawie rocznie rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 k. 40, kwartalnie rs. 1 k. 20, miesięcznie kop. 40, za odosłanie do domów dopłaca się kop. 5.
Numer pojedynczy w Kancelarii Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 9-tych rano do 2-giej po południu.

Dziś: S. Eustachjusza Męczennika.
Jutro: S. Mateusza Ap. stołaj Ewangelisty.
Sobota: S. Maurycego Męczennika.
Niedziela: SS. Władysł. z Giel. i Tekli P. M.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 44
Zachód „ „ 6 „ 2

Długość dnia godzin 12 minut 18
Ubyło „ „ 4 „ 31

Poniedz. N.M. P. od wyz. niew. i S. Gerarda.
Wtorek: S. Aurelii Panny.
Środa: SS. Cyprjana i Justyniana.
Czwartek: SS. Kosmy i Damiana.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego”: Plac Teatralny Nr 5, dom W. I. Zabłockiej.

OD REDAKCJI.

„KURJER WARSZAWSKI” w kwartale IV-tym 1877 r. wychodzić będzie w tym samym jak dotąd zakresie, składzie i formie.

Prenumerata w Warszawie wynosi:

rocznie . . . rs. 4 kop. 80.
półrocznie . . . „ 2 „ 40.
kwartalnie . . . „ 1 „ 20.
miesięcznie . . . „ — „ 40.

Za odosłanie do domu dopłaca się kopiejek 5 miesięcznie.

Na prowincji i w Cesarstwie prenumerata wynosi:

Za 3 miesiące:

Kurjer Warszawski . . . rs. 1 kop. 20
Za przesyłkę pocztową . . . „ — „ 35
Za przepaski i ekspedycję . . . „ — „ 45

Razem rs. 2 kop. —

Za 6 miesięcy:

Kurjer Warszawski . . . rs. 2 kop. 40
Za przesyłkę pocztową . . . „ — „ 70
Za przepaski i ekspedycję . . . „ — „ 90

Razem rs. 4 kop. —

Za 12 miesięcy:

Kurjer Warszawski . . . rs. 4 kop. 80
Za przesyłkę pocztową . . . „ 1 „ 40
Za przepaski i ekspedycję . . . „ 1 „ 80

Razem rs. 8 kop. —

Stosownie do obowiązujących przepisów pocztowych, przedpłata na pisma periodyczne na żadnej stacji pocztowej przyjmowaną nie będzie, raczą więc Szanowni Prenumeratorowie żądania swe wprost do Redakcji „Kurjera” adresować, załączając należność stosownie do powyższego obliczenia:

kwartalnie rs. 2.
półrocznie rs. 4.
rocznie rs. 8.

Prenumerata zaś „Kurjera Warszawskiego” z „Nowinami” wynosi:

W Warszawie:

Na prowincji i w Cesarstwie:

rocznie rs. 7 k. 20.
półrocznie „ 3 „ 60.
kwartalnie „ 1 „ 80.
miesięcznie „ — „ 60.

rocznie rs. 12 k. —.
półrocznie „ 6 „ —.
kwartalnie „ 3 „ —.

Za odosłanie Nowin do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.

W końcu Redakcja ma honor upraszać Szanownych Prenumeratorów o wczesne nadsyłanie zamówień,

przy wypisaniu dokładnego adresu, pod jakim „Kurjer Warszawski” ma być wysyłany.

ADWOKACI.

—P—Tradności, z jakimi połączonem jest prowadzenie spraw sądowych, wywołały konieczność istnienia adwokatów, jako specjalistów. Zadaniem ich jest zastępowanie przed sądami osoby, zmuszone na drodze prawa szukać sprawiedliwości, a niemogące lub nieumiejące zająć się osobiście swymi sprawami.

U nas oddawna znani byli obrońcy prowadzący przed sądami cudze sprawy pospolicie *patronami* zwani o czem szczegółowo dowiedzieć się można z gruntownego dzieła Jana Wincentego Bandtkie Steżyńskiego pod napisem: „Historja Prawa Polskiego.”

Ponieważ obecnie skutkiem nowej organizacji sądownictwa, w adwokaturze u nas wprowadzone zostały radykalne zmiany, w porównaniu z przedtem istniejącą organizacją sądową, nie bez interesu przeto zdaje się będzie dla czytelników wykazanie w krótkości zmian, odnośnie do adwokatury przez nowe ustawy sądowe poczynionych.

Za najważniejszą i kardynalną zmianę wprowadzoną wraz z nową organizacją sądową uważać należy dozwoleń, ażeby każdy osobiście we wszystkich sądach bez wyjątku mógł się bronić w swoich sprawach, bez potrzeby użycia pomocy adwokata.

Dawniej ogólną zasadą było, iż nikt swojej sprawy osobiście przed sądem bronić nie mógł, ale konieczność musiał sobie obrać obrońcę, który go przed sądem zastępował, sąd więc w zupełności nie miał nic do czynienia ze stroną ale tylko z jej obrońcą.

Wyjątek od tej zasady istniał jedynie co do sądów pokoju i Trybunału Handlowego, gdzie strony same osobiście mogły bronić swych spraw.

W dawnej hierarchji obrończej istniał wybitny podział obrońców na pewne kategorie czyli stopnie, których było cztery.

Każdy z tych stopni mógł działać we właściwym mu tylko zakresie.

Nowa organizacja sądowa nie zna podziału obrońców na stopnie w znaczeniu poprzedniej organizacji, w zasadzie bowiem zna tylko adwokatów przysięgłych, którzy właściwie w ścisłym tłumaczeniu tekstu urzędowego, nazywaćby się powinni: *pełnomocnikami przysięgłymi*. Nazwa jednak: adwokat przysięgły w powszechnem jest użyciu i my też w dalszym

ciągu tem mianem właściwych obrońców nazywać będziemy.

Oprócz pełnomocników przysięgłych dozwoleń jest stawanie w sądach osobom specjalnie do tego upoważnionym; dla nabycia zaś tego prawa potrzebują uzyskać świadectwo od właściwego sądu, dozwalające stawania w tymże sądzie w cudzych sprawach.

Tym więc sposobem posiadający podobne świadectwo, p równany jest po części z adwokatem przysięgłym, pomiędzy nim jednak atym ostatnim istnieją pewne różnice, a mianowicie:

1. Adwokat przysięgły stawać może przed wszystkimi bez wyjątku sądami; otrzymujący zaś świadectwo, zwany *pełnomocnikiem prywatnym* — o tyle tylko, o ile od danego sądu otrzyma pozwolenie (świadectwo).

2. Adwokat przysięgły za stawanie w sądach nie potrzebuje wnosić żadnej opłaty, ale za to musi bezpłatnie stawać w sprawach tak cywilnych, jakoteż i karnych, z urzędu mu przeznaczonych, zaś pełnomocnik prywatny za każdy po szczególe zjazdowy sąd pokoju, w którym chce stawać, musi wnieść opłatę co rok zgóry wilości rs. czterdziestu, za każde świadectwo sądu okręgowego do izby sądowej, po rs. siemdziesiąt pięć.

3. Dla adwokata przysięgłego pełnomocnictwo od strony do stawania w jej sprawie, może być wydane w formie prywatnej, byle tylko własnoręczność podpisu pełnomocodawcy poświadczoną była przez wójta, prezydenta, komisarza cyrkulu lub notariusza. Pełnom. pryw. potrzebuje mieć od strony pełnomocnictwo urzędowe, notarialne.

Nadmienić w tem miejscu musimy, iż przed wprowadzeniem do nas nowej, obecnie obowiązującej organizacji sądownictwa, oddanie obrońcy przez stronę akt procesu np. rewersu prywatnego, stanowiło już tem samem upewnienie go do prowadzenia sprawy. Dziś wymagane jest szczegółowe dla każdej sprawy pełnomocnictwo.

Z wyjątkiem powyżej wymienionych różnic pomiędzy adwokatami przysięgłymi i pełnom. pryw. odnośnie do prowadzenia przez nich spraw, są oni w równym stopniu upoważnieni do działania.

Oprócz wyżej wymienionych osób, mających prawo bronięcia przed sądami cudzych spraw, tożsamo prawo służy jeszcze t. zw. *pomocnikom adwokatów przysięgłych*.

Są to niejako aplikanci, czyli kandydaci na przyszłych adwokatów przysięgłych, którzy do czasu na-

OBRAZY I OBRAZKI

z tatrzańskiej wycieczki

przez

MICHAŁA BAŁUCKIEGO.

(Dalszy ciąg — Patrz Nr 205).

Mijaszk kilka takich gromad po drodze i znowu spotykasz inne. Oto dziewczęta siedzące po meżku na koniach, w fartuchach zarzuconych na ramiona i w chustkach na głowie, wyglądające jak beduiny, pedzą poważniekowaty, brzęczące blaszanemi dzwonkami. Każdemu takiemu pochodowi towarzyszą gwarne rozmowy, śmiechy, śpiewy i muzyka. Gromady te schodzą z głównej drogi, każda w inny wąwóz i giną za pagórkami; tylko głośnie hukania i krzyki odzywają się jeszcze z świerkowych lasów. Na gościńcach znowu pusto, spokojnie; ale za to na polanach ruch, życie i wrzawa. Owce radośnie beczkami wstają znajome pastwiska i w śmiesznych podskokach biegną za swym przewodnikiem, konie tarzają się po zielonej polanie, juchasy naprawiają szalas, wnoszą naczynia — a stary baba roznieca ognisko. Tu ogień już nie zagaśnie, dopóki juchasy mieszkać będą w szalasie — jest to rodzaj Zaicza, tłumaczący nam część ognia u pogan. Trudność zrobienia ognia była niegdyś powodem utrzymywania go; dziś choć przemysł wynalazł już zapaliki, górale

badź przez oszczędność, badź przez przywyknienie do starych zwyczajów, strzegą jak westalki tego ognia.

Takich prastarych zwyczajów i żabytków, dużo tutaj jeszcze spotkać można; archeolgia powinna pilnie ich szukać, możeby one więcej powiedziały nam nieraz, niż odkopany garnek. Weźmy np. wyraz „bloniarz” — powszechnie używany na podhalu.

Z początku nie zastanawiałem się nad nim, pewny będąc, że oznacza pasterza, gdy na raz dowiaduję się, że oznacza szklarza. Górale nie przyjęli nowego wyrażenia, zatrzymali dawny, z tych czasów, gdy blonami zwierząt chronili swe wyglądy (okna), od podmuchów wiatru i śniegu. Jakież to cenne zabytki, takie wyrazy; to niby wieka napółprzeznaczonych trumien, które uchylone, ukazują nam zabalsamowane rysy umarłej przeszłości.

W tydzień po wypędzeniu trzody w polany — przybywają jej właściciele ze wsi i pod ich okiem odbywa się udój owiec. Mleko ze statku (trzody) każdego właściciela zlewają w osobne naczynia i potem zamiast mleka wlewają wodę do tej samej wysokości, w jakiej stało mleko — ważą tę wodę i ciężar jej mnożą przez 8. Wiele funtów ważyła woda w naczyniu (osm razy wzięta), tyle funtów sera mają oddać juchasy właścicielom owiec po spędzeniu z hal; co nadto — do nich należy, jako zapłata za pilnowanie. Właściciele wybierają zwykle swoją należytość w serach niepraszonych, w tak zwanym twarogu; — zaś juchasy, swoją część ścisają w pra-

skach w kształt brusków, oszczepków, gęsi i td. — i handlują tem po jarmarkach. Największą wziętość i renomę mają sery z Pyszniańskiego szalasu, do którego właśnie zbliżamy się teraz.

Szalas stał na nie wielkim pagórku, u spodu którego szumił głośno potok. W cieniu, jaki rzucał na murawę jeden bok szalas, ujrzałem jakichś dwóch jegomościów wraz z przewodnikiem. Jeden z nich szczyty i wysoki, z ogromnym apetytem zjadał huzarską pieczeń — drugi niski, otyły palił cygaro. Poprosiłem o ogień i ztąd zawiązała się rozmowa.

— Śliczna okolica — odezwał się, patrząc na sine, nagie szczyty Pysnej, po których cienie chmur od czasu przebiegały. Ze zdziwieniem zauważyłem, że moja pochwała nie zwróciła całkiem uwagi dwóch podróżnych, żaden z nich nie uważał za stosowne zawrócić mi, jeden kończył swoją pieczeń, a drugi cygaro.

— Panowie nie pierwszy raz w tych stronach zapewne? spytałem.

— Owszem pierwszy.

— I jakże panom się tu podoba?

— Ja przyznam się panu, odezwało się cygaro, nie jestem amatorem gór; ale widzisz pan, przyjechałem tutaj dla kommoji. Moja żona zauważyła po ubraniu, że nieco przytyłem, a że ona tego nie lubi, więc z poradą doktora wybrałem się tutaj na kurację. Uważasz pan? Męcę się, bo męcę i to okropnie, ale cóż człowiek nie robi dla zdrowia.

bycia prawa do mianowania ich adwokatami przysięgłymi, zostają naznaczani przez sądy okręgowe pomocnikami tych ostatnich i jako tacy, postawieni są na równi z pełnomocnikami prywatnymi.

W sprawach rozstrzyganych u sędziów pokoju, powyżej wymienione przepisy, jako wyjątek od ogólnej zasady, pozwalają wnosić obrony i osobom, które nie uzyskały świadectwa, lecz nie częściej, jak w trzech tylko sprawach w ciągu roku i w obrębie jednego i tego samego okręgu sądu pokoju. Przed wprowadzeniem sprawy przez takie osoby, sędzia pokoju pyta tych panów, czy w tym roku i w obrębie okręgu tego sądu pokoju nie bronili spraw nad liczbę prawem im dozwoloną. Za kłamliwe w tym względzie zeznanie, ulegają oni odpowiedzialności kryminalnej.

W Cesarstwie, jeżeli w okręgu Izby sądowej znajduje się przynajmniej dwudziestu adwokatów przysięgłych to mogą oni z pomiędzy siebie wybrać t. z. *radę obrończą*, będącą niejako bezpośrednio nad nimi władzą zwierzchnią.

Rada taka powstała z obrońców przysięgłych podług ich wyboru, składa się z prezesa, vice prezesa i członków, których łącznie z dwoma pierwszymi nie może być mniej jak pięciu, nie więcej zaś jak piętnastu.

W mieście, gdzie nie ma Izby sądowej, a znajduje się przynajmniej dziesięciu adwokatów przysięgłych, ci ostatni za upoważnieniem istniejącej przy Izbie sądowej rady obrończej, mogą wybrać z pomiędzy siebie *wydział rady*, przy sądzie okręgowym z takimiż prawami jakie służą i radzie obrończej przy Izbie sądowej.

Atrybucje rady obrończej są dosyć rozległe, pomiędzy innemi bowiem rada władna jest:

- 1) Przyjąć w poczet adwokatów przysięgłych starających się o to, lub też przyjęcia odmówić.
- 2) Rozpatrywać skargi zanoszone na adwokatów przysięgłych.
- 3) Oznaczać wynagrodzenie należne adwokatowi według taksy w razie sporu w tym względzie między nim i stroną.
- 4) Wyznaczać adwokatów do bronienia spraw bezpłatnie.
- 5) Wymierzać na adwokatów kary i t. d.

U nas wprowadzenie rad obrończych aż do uznania władzy wstrzymanem zostało.

Jedynie tylko przy sądzie okręgowym warszawskim na przedstawienie prezesa decyzją ogólnego zebrania tegoż sądu z dnia 31 października (12 listopada) 1878 r. zatwierdzoną przez ministra sprawiedliwości, utworzoną została t. z. *komisja adwokatów przysięgłych* czyli obrończa, złożona z pięciu członków z prezydującym na czele, obranych z pomiędzy wszystkich adwokatów przysięgłych w Warszawie zamieszkałych.

Głównem zadaniem rzeczowej komisji, jest przede wszystkim ułatwianie sądowi okręgowemu czuwania nad działaniem adwokatów przysięgłych (ze względu na znaczną ich liczbę, w owym bowiem czasie doszła do 124), nadto znoszenia się z nimi; atrybucje jej zatem są dosyć szczupłe.

Pomiędzy innemi, komisja obrończa wydaje swo-

ją opinię co osób chcących być mianowanemi adwokatami przysięgłymi, — komunikuje adwokatom wydane co do nich rozporządzenia sądu, — uwiadamia ich o najważniejszych kwestjach prawnych, przyjętych przez izbę sądową i sąd okręgowy, zbiera dane co do wykroczeń obrońców rozpoznawanych przez sąd okręgowy w drodze dyscyplinarnej; ma wreszcie czuwać nad prowadzeniem przez adwokatów dwóch ksiąg: Jedną z nich przeznaczoną do wpisywania spraw przyjętych przez adwokata, drugą zaś do wpisywania pobranych honorarjów, od których 10% w myśl art. 388 organizacji władz sądowych, ma być wnoszone co 3 miesiące do kas gubernialnych, celem utworzenia funduszu, przeznaczanego na wynagrodzenie obrońców za prowadzone przez nich sprawy karne z urzędu. Obecnie adwokatów przysięgłych przy sądzie okręgowym warszawskim jest 135, wydano zaś świadectw ogółem 19, próśb zaś o takowe podano 34.

Nadmienić winniśmy, iż strona powierzając obrońcy sprawę, może się z nim umówić o wysokość wynagrodzenia, umowa jednak winna być piśmienną. W razie nie zawarcia umowy, wynagrodzenie obrońcy oblicza się podług oddzielnej taksy, według której również sąd oznacza wysokość kosztów, zasądzonych wyrokami, wygrywającemu proces od strony przeciwniej.

W końcu zauważyć należy, iż aby zostać adwokatem przysięgłym, potrzeba pomiędzy innemi:

- 1) posiadać dyplom z ukończenia uniwersytetu lub innego zakładu naukowego wyższego;
- 2) mieć skończonych 25 lat wieku;
- 3) odbyć pięcioletnią praktykę sądową, już to w charakterze aplikanta, pomocnika adwokata przysięgłego.

Warunki powyższe nie są wymagane od pełnomocników prywatnych, którzy jednak, stosownie do uznania sądu, mogą być poddawani egzaminowi z posiadanych przez nich wiadomości prawnych tak teoretycznych, jakoteż i praktycznych, zanim uzyskają świadectwa upoważniające ich do prowadzenia cudzych spraw sądowych.

Luźne sprawy.

— A... to ty?! rzekł do mnie spotkawszy mnie na ulicy.

— Jakto? nie poznajesz mnie?

— No tak... poznaję, poznaję, ale coraz mi trudniej, coraz słabiej widzę.

— A przecież jeździłeś za granicę i z tak dobrą nadzieją, zapewniali cię, że ten specjalista niemiecki...

— Toż w tem właśnie rzecz. Uczony człowiek, nie ma co mówić. A dostać się nawet do niego to cała historia. Ale niech go kaczki zdepczą!

— Cóż takiego ci zrobił.

— Ba... właśnie że nie nie zrobił, to najgorsze. Widząc że tutejsi nie wiele mi pomagają, umyśliłem pojechać do Berlina. Wziąłem nawet list ztąd od ucznia sławnego profesora, bo uprzedzono mnie że jak ci powiedziałem, przystęp do niego trudny. I miano słusność. Ale list ułatwił wszystko. Przy-

— Po pańskiej praktyczności.

Wziął to za komplement i uśmiechnął się zadowolony.

— Panie, co to za kapitał byłaby taka woda w Warszawie. Uważa pan, jaki ta woda szalony apetyt wyrabia?

— Apetyt? spytało z przestrachem cygare.

— A, jak Boga kocham. Nie uważałeś pan tego? a to najwyraźniej.

— Mają wodę — rzekł przewodnik, podając skopiec.

Pieczeń przyczepiła się jak pijawka do skopca. Resztę wody podał towarzyszowi.

— Podobno i pan chciałeś pić!

— Nie, nie — ślicznie dziękuję, przeszło już pragnienie.

— Ale choć trochę, jaka wyborna!

— Dziękuję.

— I czemuż?

— Dla kuracji, ja się boję apetytu.

— Niech będzie pochwalony — odezwał się głos za mną. Był to głos jakiś dobrze mi znajomy. Odwróciłem się i zobaczyłem wychodzącego z szalasu starego Marcina i jego nabożną córkę, mniszką nazwaną.

— Witajcie!

Góral skłonił mi się do kolan.

— A wy tutaj co robicie?

— Przyszedłem zajrzeć na owce i zabrać serki dla siidzińskiego księdza, bo mu dziewczucha chce zanieść w podarunku.

ja! mnie bardzo dobrze, wyegzaminował sumiennie i rzekł nareszcie.

„Upewniać pana nie mogę, ale zdaje mi się, że po kilku tygodniach tutaj jeżeli zwłaszcza będziesz się stosował do kuracji, jaką ci wskażę i djety, którą przepiszę, to możesz się spodziewać znacznego polepszenia.“

— Powiadam ci, usłyszawszy to zdawało mi się, że się odrodziłem na nowo. Leczyłem się sumiennie djety pilnowałem jak ewangelji, a u doktora bywałem co dzień. Nie ma co powiedzieć, przyjemny bardzo człowiek i polubił mnie nawet, bośmy czasem pół godziny i dłużej ze sobą spędzili a nawet bywałem u niego wieczorem.

Pewnego razu, podczas mojej codziennej wizyty, zameldowano mi, że jakaś pani z wrocławska chce się koniecznie z nim widzieć. Miałam także list. Poprosił mnie, żebym poczekał w salonie a sam przeszedł do drugiego pokoju rozmówić się z tą panią. Naturalnie także była chora na oczy. Ja stałem wszystko z salonu, bo drzwi były otwarte. Wyegzaminował ją tak samo jak mnie, co trwał z dobre kilkanaście minut i wreszcie odezwał się.

— Może być lepiej, tylko trzeba się leczyć, pilnie leczyć.

— Ale czy pan doktor przekonany jest, że przyjdę do zdrowia?

— Prawie przekonany, tylko powtarzam, niech pani starannie pilnuje się moich przepisów.

Wrocławianka wyszła uradowana, a doktor powróciwszy machnął tylko ręką i rzekł:

— I z tej także nic nie będzie.

Ostupałem. Do kogo mógł się stosować ten wyraz *takie*. Naturalnie do mnie, widocznie doktor zapomniał się na chwilę. „A niechaj cię milion stę tysięcy katarakt zapcha!“ zawołałem i wybiegłszy od niego, zdażyłem czempredzej do hotelu gdzie kazałem natychmiast pakować rzeczy. Za kilka godzin już mnie nie było w Berlinie i o mnie widziysz.

— I cóż myślisz zrobić?

— A cóż, będę się leczył na miejscu, bo jeżeli o taki skutek idzie, to mogę go na miejscu osiągnąć, oszczędniej i bez fatygi żadnej.

* * *

— Donoszą nam z wielu miejsc o dokonywanem fałszowaniu octu.

Szkodliwą substancją, mieszaną do cieczy tej, jest kwas siarczan, który wykryty być może następującym sposobem.

Bierze się puste pudełko blaszane z jakiegokolwiek konserwy i nalewa się wodą, która postawiona na blasze, winna się zagotować.

Na tak przyrządzoną kapiel wodną stawia się miseczkę porcelanową z octem w ilości nieprzenoszącej zwykłego kieliszka i do takowego wrzuca się odrobinę cukru.

Skoro ocet zupełnie się ulotni i nie pozostawi śladów czarnych, pewni być możemy jego czystości, brudatne jednak na spodku lub czarne zabarwienie zdradzi niezawodne zaprawienie kwasem siarczanym.

Sposób ten wskazany, jakkolwiek prosty, używany jest w laboratoriach chemicznych do odszukania choćby najmniejszych śladów kwasu siarczanego.

— Czy i pan dla schudnięcia? zapytałem pieczeni.

— A uchowaj mnie Boże. A toż pan widzisz, le dwie skóra i kości na mnie. Powiadam panu, od jakiegoś czasu straciłem zupełnie apetyt, różnych próbowałem lekarstw—i nic; nawet ziółka dytłowskie nie nie pomagały, poradzono mi w końcu góry i rzeczywiście przekonałem się, że to precudne górskie powietrze dobrze mi robi. Panie, gdyby teraz moja ciotka widziała jak ja jem — ona, która się martwiła brakiem mego apetytu—panie, jakby się ta kobieta cieszyła. Mowę swoją przerywał kasaniem i polykaniem pieczeni. Po chwili odrzucił zatłuszczony papier, schował nóż, obtarł usta i rzekł zadowolony.

— No, tom sobie podjadł.

— A ja gładniuteńki — rzekło płaczliwie cygare. Spojrzałem ze zdziwieniem na niego—sposstrzegł to i nie omieszkiał wytłumaczyć mi:

— To panie tak dla kuracji.

— Jędre — rzekła pieczeń do przewodnika, pełna dobrego humoru — przynieś mi wody z potoku.

— I mnie odezwało się cygare, a półgłosem dodało dla uspokojenia się — taka nalana jak i nalana.

— A już to można powiedzieć, że woda wyśmienita — rzekła pieczeń do mnie — co tu za woda. Panie na takiej wodzie u nas w Warszawie majątekby zrobił.

— Pan zapewne przemysłowiec?

— Jestem kupcem — a po czem się pan domyślił?

— I czemuż tak uzbrojony? spytałem patrząc na pistolet, co mu wyglądał za pasa.

— A to na tego zbójca Mateja, bo widziacie odgrzązał się Maryśce za Frankę.

— I cóż Marysia mogła jej złego zrobić?

Spojrzałem na dziewczynę, która stała za tatusem z oczami skromnie w dół spuszczone; przy sznurku dużych koral, które miała pod szyją, wisiały szkaplerze, medaliki, krzyżyki, koło niedużych i jak na góralkę dość białych delikatnych rączek miała okroconą koronkę. Był to ciekawy typ dewotki—góralki. Kilka podobnych typów zdarzyło mi się widzieć później i jak się dowiedziałem, wszystkie należały do jakiegoś religijnego stowarzyszenia, które organizował ksiądz z Sidziny. Gorliwośćią tego stowarzyszenia rozpoczęto nawet budowę kościoła w Chocholowie, którego proboszczem miał być właśnie ów ksiądz.

— A to widziacie, — rzekł Marcin odpowiadając na moje pytanie, — moja Maryśka ma wstręt do Franki i nie tai się z tem wcale.

— I za cóż tak? Czy ci co złego zrobiła?

— To nie, ale ona heretyczka, w kościele jej nie uświadczy, — odrzekła z nabożną dumą góralka.

— Ona a Franka — to ogień i woda, tak niepodobne do siebie, — ciągnął dalej Marcin. To też gdy tego pędziwiatka moja dziewczucha gdzie spotka, odwraca się i żegna jak od złego ducha. Kiedyś zdarzyło się, że koło nas zepsuł się pies i gonił za Franką, przestraszona cyganka dobiegłszy do naszej chaty, chciała się schronić, ale Maryśka jej nie puściła.

— Nie? i czemuż? spytałem oburzony.

TOWARZYSTWO MUZYCZNE.

—B— Po długiej przerwie wakacyjnej, wczorajsza sroda otworzyła szereg dwutygodniowych wieczorów w towarzystwie muzycznym; czy to jednak że całodzienna siota odstępowała zwykły kontyngens srodowy, czy że ten kontyngens nie skompletował się jeszcze z powodu dogorywającej villegiatury, dość że słuchacze mniej tłumnie jak zwykle zgromadzili się do sal reductowych.

Powrót życia w towarzystwie zwiastowała muzyka pokojowa, a w program jej wchodziły dwie kompozycje poraz pierwszy u nas wykonane.

Sonata na fortepian i wiolonczellę Saint-Saënsa, (pp. Wieniawski i Poorten) zawiodła oczekiwania, do których upoważniało nazwisko autora. W utworze niejasnym, bez planu czuć uganianie się za oryginalnością pierwszego w Europie kontrapunkcisty — a w tej gonitwie kompozytor potyka się co krok albo o dziwactwo, albo co gorzej, o trywialność. Widać że poza lamigłówkową robotą, poza głęboką znajomością kolorytu, którą spotykamy w orkiestrowych kompozycjach, brak Saint-Saënsowi siły inwencji, brak tej wylewności natchnienia, która przedewszystkiem wyraża się w jasno i płynnie prowadzonym temacie. Słuchając sonaty Saint-Saënsa, doznaje się wrażenia jak gdyby autor szukał czegoś ciągle tam, gdzie się to znajdować nie może — a wiadomo jak nudzi, a często denerwuje, takie uparte szukanie.

Prawdziwym też wypoczynkiem była sonata fortepianowa Rubinsteina (p. Wieniawski), napisana w stylu szlachebnym, w nastroju pełnym siły i energii. Szczególną pięknoscia i artystyczną przeróbką motywów, odznacza się pierwsze allegro. W allegro scherzando pragnęlibyśmy więcej werwy, którą osłabiło zbyt miękkie pod względem rytmicznym wykonanie. Andante grzeszy nieco pospolitoscia melodji — finał ognisty jest — szkoda, że ogień rozprasza się pod koniec w naciąganiem nieco fugato. Bądź co bądź, całość to śliczna i ze wszech miar zasługująca na powtórzenie.

Niezrównane trio Beethovena (B-dur), czarowało słuchaczy mnóstwem piękności, a czarowałyby jeszcze silniej, gdyby wykonawcy (pp. Wieniawski, Poorten i Michaelis) mniej w egzekucji pieścili się szczegółami, a szerzej i klasyczniej całość traktowali, jak tego zawsze wykonanie Beethovena wymaga. Skrzypce szczególnie rozpyływały się w drobniactwach — zachowując natomiast zbyt dużą dyskrecję tam, gdzie by się trochę siły przydało.

OD REDAKCJI.

Mieszkańcy Nowej Pragi od kilku dni nie otrzymywali *Kurjera Warszawskiego*, skutkiem niesumienności osoby, której powierzaliśmy dostarczanie prenumeratom naszego pisma. Otwierając z d. 1-szym października kantor Kurjera u pana *Lubicza Lejzera*, zamieszkałego na Nowej Pradze pod Nr 71, zawiadamiamy pp. prenumeratorów, że do końca bieżącego miesiąca za pośrednictwem tegoż kantoru, *Kurjer Warszawski* dostarczany im będzie bez żadnej dopłaty.

— Bo widocznie Pan Bóg za jej złe życie chciał ją przez psa wściekłego ukarać, — odrzekła znowu zakamieniała mniszka.

— I cóż się z Franką stało? spytałem ojca, odwrówszy się z niechęcią od córki.

— A co by jej było? Widząc zaparte drzwi, skończyła zwinnie jak gadzina na drzewo i uczipiona o gałęź, wisiała tak, aż strach minął. Ale za to potem przypadła sama gorsza od psa wściekłego i tłukąc pięścią w nasze drzwi, kłęła, aż strach słuchać było i odgrzała się mojej dziewczynie.

— I cóż z tem wszystkiem za związek mieć może Matej?

— A to nie wiecie panie? Toż po wsi całej gadają, że ona trzyma z nimi.

— Z kim?

— No z całą bandą i nie raz ich ostrzegła, jak zandarni weszli do wsi. Otóż widzicie, dla tego nie chciałem dziewczyny samej puszczać na polany, bo nubiły ją który z rabuszników spotkał. Do tego jeszcze Maryśka od kilku dni ma jakieś sny trapiące, złe. Jużemy i na wotywę dali i nie nie pomogło.

— Chodźwa tatusiu, bo nie zajdziewa na czas do jegomościuńka — rzekła Maryśka ciągnąc ojca za guńkę.

Niech będzie pochwalony — dodała nam na pożegnanie i zeszła wraz z ojcem ścieżką w las.

Gdy odeszli, przewodnik owych dwóch panów pokiwał drwiąco głową.

— Cie, boi się o swoją dziewczynę, a lichoby komu z niej przyszło. Matej nie taki głupi i wolalby się dobrać do jego skrzyni.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

— Sprawa projektowanego towarzystwa kredytowego miejskiego zajmuje obecnie mieszkańców obywateli miast prowincjonalnych, powołanych do przedstawienia władzy uwag i spostrzeżeń swoich odnośnych do tego przedmiotu. Rezultaty narad obywateli miejskich mają służyć za podstawę do ostatecznego nakreślenia projektu ustawy. Obszerniejszą wiadomość o obecnym stanie tej ważnej sprawy podamy wkrótce.

— Dochodzi nas wiadomość, że projekt urządzenia nad brzegiem Wisły w Warszawie bulwaru i zabudowania go eleganckimi domami, podniesiony już parę miesięcy temu przez zagranicznych kapitalistów, zyskuje prawdopodobieństwo urzeczywistnienia. Jak zapewniają, interesowani w przeprowadzeniu tego projektu, starają się pozyskać wszelkie potrzebne ku temu upoważnienia władz miejskich i rządowych. Życzymy im powodzenia!

— Przed niedawnym czasem, jedno z pism tutejszych podało wiadomość, powtórzoną następnie przez kilka jeszcze innych organów prasy, jakoby biblioteka po franciszkańska przy kościele na ulicy Zakroczymskiej znajdująca się użyta została, jako materiał opałowy. Obecnie *Przegląd katolicki* zainteresowany tą sprawą, zebrał dokładne i autentyczne co do niej informacje, które niezmierznie osłabiają doniosłość całego faktu. Rzeczywiście z biblioteki po-klasztornej, która wielomą została do biblioteki seminarjskiej, pozostały na miejscu tylko szczątki, urywki, oraz niezdatne do użytku księgi kościelne, których nawet sprzedać nie można było. Otóż te resztki bez żadnej wartości zostały spalone. Nadmieniamy, że spalanie ich miało miejsce jeszcze w roku zeszłym.

— Podobno w wielu miejscach, a pomiędzy innemi nawet i w Warszawie, mają być pobudowane baraki sanitarne z muru pruskiego. Przestrzeń pomiędzy ścianami tych baraków, ma być zapełniona cegielkami torfowemi, jaki to rodzaj budowy odpowiada w zupełności wszystkim wymaganiom warunkom, utrzymuje bowiem świeże powietrze, daje ciepło, a przedewszystkiem taniej kosztuje od każdej innej podobnej budowy.

— Pismo tygodniowe lwowskie *Ekonomista*, uzyskało debiet w naszym kraju. Z tego powodu licząc na naszych czytelników i szerokie abonentów koło, redakcja „*Ekonomisty*” zaangażowała kilku współpracowników z kraju naszego, którzy przyrzekli dawać artykuły rozumowane i sprawozdania dotyczące się Królestwa. Ostatni numer *Ekonomisty* zawiera następujące prace: „Szkice porównawcze wystawy warszawskiej i lwowskiej”, przez Aleksandra Reichmana; „Kongres ekonomistów austriackich”, „Jak ulżyć biedzie społecznej”, przez Apolinarego z Rupniewa; „Przegląd maszyna na wystawie”, „Glutenki, jako pokarm”, oraz wiele sprawozdań handlowych, bilansów, korespondencyj i buletynów. Główny skład *Ekonomisty* w Warszawie w księgarni Gebethnera i Wolffa.

— Więc Marcin bogaty?

— O to hruby gazda (bogaty gospodarz). No, ale jeżeli paniczekowie mają iść na Pyszną — dodał po chwili — to już straszny czas, bo słonko już schodzi z południa, a do wirchu jeszcze spory kącdeczek (kawalek).

Poszedłem po panie rozmawiające z juchasami z drugiej strony szalasu.

— No, państwo — czas już w drogę. Panno Paulino, służę pani — i podałem jej ramię.

— Na którąż to górę wyjść mamy?

— Widzi pani ten stok góry zielony, wyglądający jak bok dachu olbrzymiego — to pierwsza kondygnacja Pysznej, a ten drugi dach grzbietem na pierwszym stojący — to szczyt góry.

— I czy pan sądzisz — spytała ciocia wparta na ramieniu Cyrjaka, który z zadowoleniem gładził swoją bujną brodę — czy pan sądzisz, że wzięło siły kobiety podobają tym trudom?

— Przeszłego roku byłem tam na tym niższym szczycie w towarzystwie kilku młodych panów, tylko starsze zostały w szalasi i czekały na nas — dodałem znacząco.

— W takim razie ja idę — rzekła ciocia.

— I ja, rzekło z westchnieniem cygaro — to mi do brze zrobi!

— Toż to dopiero będę miał apetyt po takiej drodze, już się naprzód cieszę — odezwiała się pieczeń, zacierając rękę.

— Ruszyliśmy więc w drogę. Mibawszy mały staw zarosły sitowiem, weszliśmy w wyschłe łożysko jakiegoś potoku, które z daleka wydawało się jak

— Coraz więcej pomiędzy małoletnimi niższych klas naszego społeczeństwa szerzy się zgnilizna moralna.

Nierzadko w sądach widzieć można na ławie oskarżonych dzieci, zaledwo pierwszego dziesiątka lat dobiegające, obwinione o kradzieże lub inne tym podobne występki. W tych znowu dniach odkryto małoletniego złodzieja, który rzemiosło swe na szerzą, praktykował skalę.

Do państwa X. zgłosił się mały, zaledwo jedenastoletni chłopiec, który miał na sprzedaż parę szklanek, oraz srebrną łyżeczkę. Przytem opowiadał on, że przysłała go matka, chora i bardzo biedna.

W rezultacie kupiono od niego za parę złotych owe przedmioty — i dopiero po pewnym czasie spostrzeżono na łyżeczce pieczęć firmową jednej z warszawskich cukierni.

Dodać należy, iż chłopiec twierdził, że matka przysłała go jeszcze z innymi przedmiotami.

Rzeczywiście zjawił się on w tydzień lub więcej, z paroma srebrnymi przedmiotami, tym razą oznaczonymi cyfrą K. O. Przytrzymał go i dano znać policji, która rozpoczęła śledztwo.

Chłopiec przyznał się, iż mieszka przy ulicy Ogrodowej i jest terminatorem u malarza pokojowego.

Przedmioty, które sprzedawał, miał otrzymywać od pewnego stróża przy ulicy Chłodnej i od innego jakiegoś chłopca, mieszkającego przy ulicy Furmańskiej.

Mieli mu oni dawać za to pewien procent.

Tłumaczenie to postanowiono sprawdzić i udano się do owego stróża, podług adresu, wskazanego przez małoletniego przestępcę. Gdy jednak stróż katorycznie wszystkiemu zaprzeczył, chłopiec w końcu przyznał się, iż ukradł szklankę i łyżeczkę z podwerendy owej cukierni.

Co się tyczy owego chłopca z ulicy Furmańskiej, to nie sprawdzono jeszcze czy ten jest równie fikcyjną postacią jak stróż.

— Artyści naszego dramatu dali wczoraj dowód prawdziwego poszanowania dla sztuki i dla Rossi'ego, przyjmując do tragedji „Romeo i Julia”, wiele sytuacji z układu scenicznego tego wielkiego artysty. Nawet sposób ukostjumowania Romea i Parisa, odpowiadał kostjumom towarzystwa Rossi'ego.

Lepiej też bez porównania, jak zwykle, wyszła scena balkonowa (obraz trzeci), balkon bowiem był wysunięty jak u Rossi'ego na środek sceny, co dokładniej uwydatniło sumienną grę obojga artystów.

— Pan Józef Brand artysta malarz w dniu wczorajszym przybył do Warszawy.

— W dniu wczorajszym o godzinie 10 rano przybył na stację kolei terespolskiej pociąg z rannymi i chorymi z placu boju przybyłymi. Pośród przywiezionymi, znajduje się stosunkowo mało rannych, a większa liczba chorych, z tych zaś niektórzy są rekonwalescentami po żółtej febrze.

— W przyszłym tygodniu kończą się ferie sądowe we wszystkich sądach kraju.

wygodna biała ścieżka, a z bliska przedstawiało złomy kamieni, po których bacznie chodzić trzeba było. Po tem ścieżka podnosi się w górę, i trzymając się brzegu zarosła kosodrzewiny, skręca się mocno w lewo.

— Dla czegoż tak okrażamy górę? spytała Paulinka. Wszak nierównie bliżejby było idąc prosto.

— Ale zbyt bystro. Droga, którą idziemy, wydeptana jest przez owce i pasterzy, a tak pierwsze, jak drudzy, niezawodnie najlepsze drogi wyszukać umieją.

Ia bardziej bystrą stawała się droga, tem towarzystwo nasze stawało się cichszym; cygaro sapiąc jak miech kowalski, z trudnością drapało się pomagając nogom swoim często rękami, a ciocię nieść prawie musiano.

— Ależ państwo — odezwowało się wreszcie cygaro, toż należałoby wypocząć, przypatrzyć się trochę tym przedudnym widokiem — o! jak tu ślicznie.

Rozśmiałem się, słysząc te wykrzykniki zachwyty z ust człowieka, który całej piękności Tatrów używał jedynie dla tego, aby mógł o parę cali ściągnąć bardziej swoją kamizelkę.

— A pani spocznie trochę? spytałem mojej towarzyski.

— Dobrze — odrzekła i siadła na trawie, rozglądając się po okolicy.

Zmęczenie okryło twarz jej żywym rumieńcem, pierś falowała pośpieszonym oddechem.

(Dalszy ciąg nastąpi)

W dniu 28 b. m. w dziedzinie gmachu dyrekcji głównej towarzystwa kredytowego ziemskiego spalone będą wycofane z obiegu listy zastawne i kupony, nominalnej wartości 3026 133 rubli.

Ulica Wolska otrzymała w ostatnich czasach chodnik brukowany na przestrzeni od ulicy Młynarskiej do Obozowej.

Mieszkańcy wszakże lubo cieszą się tym tak pożądanym nabytkiem, obawiają się aby jesienne i zimowe śloty nie obróciły w niwecz chodnika i bruku. Obawy swoje, zdaniem specjalistów zupełnie słuszne opierają oni na tem że drobne brukowe kamienie osadzone zostały wprost w ilowatym gruncie bez podkładu piaskowego. Wprawdzie posypano świeżo zrobiony bruk piaskiem, ale według obrazowego wyrażenia naszego korespondenta, „posypano piasku tyle, ile cukiernik posypuje cukru na ciastko“.

Dalej zarzucają nowemu chodnikowi, że niedostatecznie uwzględniono przy jego robocie ścieki podwórzowe, z kąd spływające z dziedzińców wody zalewać będą trotuar i niszczyć całą robotę.

U izraelitów w dniach 22 i 23 oraz 29 i 30 b. m. przypadają uroczyste święta kuczek—pośrednie zaś dni są wolnymi świętami.

Dnia 18-go we wtorek odbyły się jarmarki w Zgierzu i Nowym-Dworze.

Wedle modeli warszawskich, zawiezionych do Lwowa, fabrykują w znacznych ilościach i sprzedają na placu wystawy chrząszczyka z Kolorado.

Zachęcony powodzeniem cynkotypów, z których użytkują obecnie prawie wszystkie pisma, jeden z warszawskich fotografów zamierza urządzić podobny zakład z wszelkimi najnowszymi ulepszeniami.

Wkrótce artyści naszej opery przedstawia „Hugonotów“.

Próby z tej opery odbywają się codziennie. Udział w niej przyjmują: pani Jakowicka, panna Wojakowska, oraz panowie Cieślowski, Wasilewski, Siwicki, Szczepkowski ojciec, Szczepkowski syn i pan Suszyński.

Pani Jakowicka objęła rolę Walentyny, panna Wojakowska będzie królową Nawarry.

Partję Raula wykona p. Cieślowski, a partję Saint Bris pan Wasilewski.

Jutro przypada jarmark w Łowiczu.

Goszczący od kilkunastu dni w Warszawie artysta teatru lwowskiego p. Wolański, ma wystąpić w sobotę na naszej scenie w „Ślubach paniuśkich“, w roli Gucia.

Mamy już obecnie przedstawienia podwórzowe. Jakas wędrująca orkiestra tyrolska uzupełniła swój komplet przez zaangażowanie ulicznej sopranistki i ulicznego tenora. Para ta śpiewaków przy akompaniamencie orkiestry wypiewkuje różne kuplety, w dodatku darząc widzów sztuczką choreograficzną.

Pomysł czysto południowy!

Do baletu „Kuglarka“, mającego ukazać się na scenie w pierwszej połowie przyszłego miesiąca wszystkie dekoracje maluje pan Malinowski, dekorator teatrów warszawskich.

Apoteozę „Kuglarki“, ma przedstawiać Wezuwusz.

Pałac zwany „Marynkami“ w Puławach został z gruntu odrestaurowany. Przeznaczony on jest na mieszkania dla mniej zamożnych studentów instytutu rolniczo-leśnego.

Na jarmark tegoroczny w Łęczny przywieziono towarów w wartości rs. 565 600 — a z nich sprzedano tylko na sumę rs. 150 850. W roku zeszłym dowóz wynosił rs. 726 060 — a sprzedano za rs. 554 550. Różnica na niekorzyść r. b. ogromna.

Wszystkie niemal drukarnie są dziś zajęte wydawnictwem kalendarzy, których liczba pomimo nie zbyt sprzyjających ku temu okoliczności, wcale w roku bież. nie uległa zmniejszeniu. Większa część tych wydawnictw jest już na prasie i najdalej za parę tygodni powoź kalendarzowa zaleje półki księgarskie.

W tygodniu ostatnim (od dnia 2-go do 8-go b. m.), przyrost ludności w Warszawie przedstawia się w następujących cyfrach: Urodziło się 225 osób, chłopców 119, dziewcząt 106 (mniej o 9 jak w poprzednim tygodniu, zmarło zaś 175 (mniej

o 19). W ogóle przyrost ludności stanowi liczbę 50. W cyfrze urodzonych (225), było religji prawosławnej 8, rzymsko-katolickiej 150, ewangelicko-augsburskiej 12, wyznania mojżeszowego 55. Z nieprawych związków przyszło na świat: chłopców 1, dziewcząt 8. Śmiertelność była w ogóle nieznaczna, z chorób zaś, które w większej ilości spowodowały śmierć, stanowiły: szkarlatyna (20), zapalenie oskrzeli i płuc (20), nieżyt kiszek (55), z tych ostatnich zmarło w szpitalach 29. Największa śmiertelność miała miejsce w cyrku VIII Jerozolimskim (37), najmniejsza w II/III Sobornym (14). Na Pradze zmarło 6 osób. Małżeństw zawarto: w kościele katolickim 29, w ewangelicko-augsburskim 4, ewangelicko-reformowanym 2, wyznania mojżeszowego 4, razem 39; więcej o sześć jak w tygodniu poprzednim.

W osadzie Frampol, guberni lubelskiej wznosi się obecnie kosztem parafjan nowa, murowana świątynia.

Budowa w stylu czysto gotyckim, lubo niewielkich rozmiarów przedstawia się bardzo estetycznie. Pomieści ona 800 osób, a koszt wyniesie do trzydziestu kilku tysięcy rubli.

Wygotowanie planów oraz kierunek nad robotami powierzone zostały p. Władysławowi Sienickiemu, budowniczemu powiatu zamojskiego.

Wnętrze nowego przybytku Pańskiego, ozdobią piękne rzeźby p. Kozakiewicza z Krakowa.

Z powodu licznych fabryk prowadzonych w obecnej porze w mieście, trudno jest bardzo o rzemieślnika. Trudność ta uwydatnia się szczególnie przy porządkowaniu mieszkań.

W roku 1876 wypadków gwałtownej śmierci (licząc i zadane zbrodnią ręką) było w guberni warszawskiej 369, (mężczyzn 265, kobiet 104), mniej o 201 osób jak w r. 1875. Powyższa liczba obejmuje: ofiary zadanej śmierci obcą ręką 23, (w tej liczbie dzieciobójstw 12); nagłej śmierci 10, wypadkowej śmierci 257, samobójstw 26, znalezionych ciał martwych 53. Cyfra śmierci wypadkowej 257 obejmuje: zabitych w czasie burzy 12, przyniesionych i spadłych z wysokości 60, spalonych i zabitych w czasie pożarów 2, zagorzało 3, zmarło 1, utonęło 98, z powodu różnych innych wypadków 26.

W jednym z majątków położonych niedaleko za rogatkami Wolskimi, znajduje się buchaj, który od czasu do czasu pastuchom i parobkom daje poczuć siłę swoich rogów. Obecnie już drugi z owego majątku parobek ciężko porażony, leży w szpitalu ewangelickim. Tego rodzaju niedbałość o bezpieczeństwo czeladzi nie powinna mieć miejsca.

Za pośrednictwem Szanownej Redakcji, składam dla rannych funt 1 szarp i kop. 64.—K. M.

Złożyli w Redakcji *Kurjera Warszawskiego*: F. Ł. rs. 1 dla biednych, rs. 1, jako przegrany zakład składa na rzecz nędzy wyjątkowej L. S., Władzio C. jeografje Smyrnowa i kop. 15 na oprawę tejże, K. N. kop. 30 dla sierot.

Para złotych koleżyków, znaleziona przez posłańca Nr 139 dnia 19 b. m. około kolumny Zygmunta, za udowodnienie i nagrody dla znalazcy, można odebrać w Redakcji *Kurjera Warszawskiego*.

Jutro w pałacu Brühlowskim w Warszawskim Damskim Komitecie, zostającym pod prezydencją hrabiny E. P. Kotzebue, ofiary na korzyść „Czerwonego Krzyża“ przyjmować będzie pani Balicka.

Nazwiska osób, które pośpieszyły z ofiarami na korzyść chorych i rannych wojowników przybyłych z pola działań wojennych a pomieszczonego w szpitalu wojskowym warszawskim Aleksandrowskim:

W dzień przybycia rannionych częstowała swą herbatą i cukrem małżonka głównego lekarza szpitala Wiara Mikołajewna Spirina, nazajutrz zaś żona intendenta Praskowia Mikołajewna Lubimowa. Oprócz chętnie rzeczono damy zajmowały się rozdawaniem chorem herbaty i innych przedmiotów żywności pochodzących z ofiar — panie zaś Aleksandrowiczowa i Worobjewa w ciągu pierwszych dni okazały się nadzwyczajnie brak felerów i sióstr miłosierdzia dopełniały obudwóch tych obowiązków.

Następnie przyjęto ofiary: od generała Czelakowa dwa pud. cukru i 2 funty herbaty, oraz 1000 sztuk papierosów; od kupca Maksa Seidlitz 20 butelek ekstraktu Male-Hoffa, od żołnierza szliserbulskiego pułku Jana Wasilewa rs. 1; od półkownika Sołomachi 1 pud. i 20 funtów cukru i 4 funty herbaty, od p. Polańskiej 2 funty cukru i 1/2 funta herbaty; od p. Szwecler 40 sztuk marek i kopert pocztowych; od p. Arędzio 4 funty herbaty, od naczelnika szpitala pułkownika Wulfa, dwie miedziane tace trzy arszyny ceraty i 2 filiżanki. Tenże zaofiarował następnie siostrze miłosierdzia, pielęgnującą chorych i rannionych samowar; od 1-ej komp. batalionu warszawskiej twierdzy 1400 sztuk papierosów, od pani Karpow 20 funtów cukru i jeden funt herbaty, od intendenta szpitala majora Wład. Iwan-Lubimowa 4 arszyny ceraty.

Oprócz tego jednocześnie częstowały rannych panie: Meller-Zakomska, Szweclerowa, Karowa, Denna i Ilwińska papierosami, pani Katz buljonem, etami i mlekiem.

Obecnie noszeniem herbaty rano i wieczorem zajmują się

2 kolei damy w szpitalu a panny Lubimowa i Herter zawiadają składami ofiarowanych przedmiotów, a w czasie rozdawania herbaty rano i wieczorem są bez przerwy w szpitalu.

Ofiary codziennie przyjmowane są w gmachu szpitala przy głównej bramie.

Noworossyjski Telegram komunikuje jako pogłoskę iż ministerstwo oświecenia publicznego ma na celu projekt organizacji w uniwersytetach przy fakultetach medycznych wykładu dla farmaceutów oddzielnie od studentów-lekarzy. Kurs wykładu dla farmaceutów pozostanie dwuletni. Instrukcja zaś samych kursów przy medycznych lub fizyko-matematycznych fakultetach uniwersytetów, obowiązując będzie do wykładu profesorów, laborantów i asystentów obudwu rzezonnych fakultetów.

W liczbie primadon zaangażowanych na obecny sezon do opery włoskiej w Petersburgu, zwraca na siebie szczególną uwagę pani Adelajda Gerster węgierka, bardzo młoda, występująca od dwóch lat dopiero na scenie. Jak głosią gazety zagraniczne będzie to druga Patti tak pod względem bogactwa głosu jak i zdolności artystycznej.

Jak donosi *Noworossyjski Telegram*, statek mionowy „Puszczyń“ zbudowany z zebranych składek dobrowolnych, — spuszczony został w tych dniach na morze. Ma on być jednym z najlepszych statków tego rodzaju — bieg jego nadzwyczaj bystry.

Sprostowanie. W artykule p. t. „Pani Modrzejewska w Ameryce“, zamieszczonym w poniedziałkowym numerze, zasła pomyłka. Zamiast „twarz jej łączy w sobie rysy Siddonsa i t. d.“ powinno być: „twarz jej łączy w sobie rysy miss Siddons.“

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Autorce bezimiennego listu z d. 18 września. Zużytkować listu nie możemy, nie wiedząc od kogo pochodzi. Nazwisko piszącego potrzebnem jest tylko dla wiadomości Redakcji.

Nekrologja.

† Jutro to jest w piątek dnia 21 września r. b. z powodu 4-tej rocznicy śmierci, o godzinie 8-mej rano, w kościele św. Aleksandra, odprawi się Nabożeństwo za spókoj duszy s. p. Jana Sobolewskiego, doktora medycyny, na które pozostała żona z dziećmi żywciliwych zaprasza. —15555—

† W dniu 21 b. m. to jest w piątek o godzinie 10-tej rano, w kościele św. Krzyża odprawi się za duszę s. p. Racheli z Karęgów hr. Wessel, Wotywa żałobna, na którą zaprasza się Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. —15662—

† Za duszę s. p. Marcjaniny z Wójcieckich Koboska, w dniu 21-ym września 1877- roku, to jest w piątek o godzinie 9-tej z rana, jako w drugą rocznicę jej śmierci w kościele parafjalnym św. Aleksandra odbędzie się Nabożeństwo, na które pozostały mąż wraz z synami i wnukami, żywciliwych i Przyjaciół uprzejmie zaprasza. —15615—

† W dniu 21 b. m. jako w dzień imienin s. p. Mateusza Igielskiego, odprawionem zostanie za spókoj duszy jego żałobne Nabożeństwo o godzinie 10-tej z rana, w kościele św. Aleksandra przy placu Trzech Krzyży, na które pozostała w nieutulonym żalu wdowa wraz z dziećmi, Familję i wszystkich żywciliwych uprzejmie zaprasza. —15617—

† S. p. Jan Kasperski, b. urzędnik drogi żelaznej warszawsko-petersburskiej, opatrzonu ŚŚ. Sakramentami, po długiej i ciężkiej słabości w dniu 18 września 1877 r. przeżywszy lat 45 życie zakończył. Pozostała w smutku żona wraz z matką i czworgiem małoletnich dzieci, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na Nabożeństwo żałobne w dniu 21 b. m. i r. o godzinie 10-tej z rana w kościele św. Marcina przy ulicy Piwnej, oraz na eksportację w tymże dniu o godzinie 4-tej po południu i z tegoż kościoła na ementarz powązkowski odkry się mające. —15672—

† Emilia ze Stryjeńskich Michnikowska, po ciężkiej słabości, opatrzona ŚŚ. Sakramentami, przeżywszy lat 36, w dniu 20 września 1877 r. przeniosła się do wieczności. Pozostały w nieutulonym żalu mąż wraz z trojgiem dzieci, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na eksportację zwłok z kościoła św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej w d. 23 września r. b. o godzinie 5-tej po południu na ementarz powązkowski, oraz na żałobne Nabożeństwo w tymże dniu o godzinie 10-tej rano. —15684—

† W dniu 19 b. m. i r. zakończyła życie po długich cierpieniach s. p. Ludwika z Stypułkowskich Sommerowa, wdowa. Pozostali bracia i dzieci zmarłej, zapraszają na wyprawienie zwłok w dniu 21 b. m. to jest w piątek o godzinie 5-tej po południu z kaplicy przy ulicy Miłej na ementarz ewangelicko-augsburski, na co się Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zaprasza. —15685—

W dniu wczorajszym pochowano zwłoki b. p. L. Jelenkiewicza, zmarłego w 79 r. życia. Był on przeszło 30 lat agentem przysięgłym Banku Polskiego, znany trzem pokoleniom obywateli warszawskich, od których zakupywał welon, znany zaś był z nieposzlakowanej uczciwości i prawości.

TELEGRAMY URZĘDOWE.

Petersburg go. — Telegram Głównodowodzącego z Górnego Studenia: z d. 19 b. m. Wczoraj 18 b. m. na całej widowni było spokojnie. Blokada i ostrzeliwanie Plewny nie ustaje.

Karajal 19 go. — (Główna kwatera rosyjskiej armji kaukaskiej). Ostatnie oddziały dywizji grenadierów przybyły do Achalkaiki. Dywizja kompletna będzie tu 24 (12) września.

Przegląd polityczny.

Krótko, bez bliższych określeń i komentarzy donosi jeszcze 18-go, a więc w jedenastym dniu — telegram *Agencji Havasa*: „Pod Plewną walka nie ustaje.”

Co się tyczy akcji serbskiej, to oprócz wszelkich innych względów, rozwój jej krepowany jest głównie stosunkami wewnętrznymi, które według przedstawienia ich w A. A. Z. w oplakany znajdują się stanie. Bankructwa, jedno za drugim — nadwyrężają i tak już oddawna naderżnięte finansy Serbji, zastój handlu przemysłu, w ogóle wszelkich interesów ekonomicznych daje się teraz więcej niż kiedykolwiek uczuwać w tym kraju. Te przyczyny tłomaczą wprawdzie chwiejność postanowień Serbji, lecz nie tłomaczą ciągłego zrywania się do akcji, pomimo dobrej znajomości własnych stosunków i położenia.

Zjazd dwóch kanclerzy w Saleburgu miał miejsce wczoraj o godzinie w pół do dziesiątej wieczorem. Jakkolwiek żadna ze stron walczących nie objawiła dotąd życzenia układów pokojowych, krąży uparcie pogłoski, iż owocem zjazdu dwóch dyplomatów, będzie projekt ugodowego pośrednictwa.

Zobaczmy wkrótce, o ile te przypuszczenia były usprawiedliwione, na teraz to spotkanie uważać można tylko jako objaw dobrych i przyjaznych stosunków między Austrią a Niemcami.

Że zaś nie można temu dyplomatycznemu *rendez-vous* odmówić wszelkiego znaczenia politycznego i uważać je jedynie za akt kurtuazji ze strony hr. Andassyego i dworu wiedeńskiego, świadczy i ta okoliczność, iż hr. Münster poseł niemiecki po wizycie u lorda Derby wyjechał z Londynu również do Saleburga, aby się tam spotkać z obydwojema kanclerzami. Zrobiło to wielkie wrażenie w kołach dyplomatycznych i zwróciło teraz jeszcze więcej uwagi na rezultat zjazdu saleburskiego.

Rząd austriacki w tym czasie potrzebuje dobrze zdefiniować swoje stanowisko polityczne, do czego go ciągle i śmiało interpellacje deputowanych w obu Izbach zniewalają. Baron Walterskirchen w klubie postępowym sformułował nową interpellację: czy monarchia austro-węgierska wobec zmian zaszłych na teatrze wojny i nadal jeszcze zachować myśli swą ścisłą neutralność? — W części odpowiedź na to znajdujemy w wiadomości do *Tagblattu* z Dubrownika nadesłanej, według której Austria oświadczyć miała w Cetynji, że przekroczenie równiny Niksietu przez czarnogórców uważać będzie za naruszenie jej interesów, w skutek czego projektowane wkroczenie księcia do Hercegowiny prawdopodobnie wstrzymanem zostanie.

P. S. Kaczki dziennikarskie teraz więcej jeszcze niż kiedy indziej puszcza się na głęboką wodę. Krążyła np. pogłoska o opuszczeniu Ardahanu, tymczasem korespondent *Pressy* z Tyflisu 17 go telegrafuje: „Wiadomość Mukhtara-baszy, jakoby rosjanie Ardahan opuścili, jest fałszywa. Ardahan dotąd zajmuje 12 batalionów piechoty i 6 szwadronów konnicy pod dowództwem ks. Ernestowa.

Wiadomości telegraficzne.

— **Petersburg 18go.** — Z Belgradu telegrafują, że wiadomość o zamierzonym przejściu wojsk rosyjskich przez obszary Serbji, nie jest prawdziwą.

— **Z Orszowy** komunikują wieść, że turcy na granicy serbskiej skoncentrowali 40 000 wojska.

— **Wiedeń 18go.** — Z Bukaresztu otrzymano tu wiadomość, że wojska rosyjskie zebrały most pod Pirgotem i ustawiły go powyżej rzeki w Petroskan.

W Izbie deputowanych Fuchs z 27 s. wyimi stronnikami interpelluje rząd w kwestji ścisłej neutralności.

Do *Tagblattu* telegrafują z Raguzy, że Austria zaprotestowała w Cetynji z powodu przekroczenia przez czarnogórców granicy Niksietu. Dowództwo garnizonu adriaticznego, składającego się z 25 batalionów gwardji narodowej, powierzone zostało Dżemilowi-paszy.

— **Konstantynopol 18 go.** — Podług doniesienia *Agencji Havasa*, zdobyte przez Turków forty w Szypce, napowrót, przez wojska rosyjskie we wtorek odzyskane zostały.

Telegramy prywatne.

Warszawa dnia 20go września.

Konstantynopol, 19 września. Według najświeższych wiadomości. Rosjanie w wąwozie Szyppka otrzymali posiłki. Sultan powińszował Osmanowi paszy z okazji zwycięztw jego.

Bukareszt, 19 września. Dziś odbyły się we wszystkich kościołach i synagogach publiczne modły za dusze zabitych wojsk rosyjskich i rumuńskich. Pułkownik Wellesley odwiedził dziś ks. Gorzakowa; a jutro wyjeżdża do głównej kwatery. Według *Agence Russe* zaprzecza Wellesley, iż ma wozic z sobą projekt pokoju.

Taszkent, 19 września. Jenerał adjutant Kalpakowski donosi: że nowy Emir Kaszgaru Beh-Kuli Beh, pobił na głowę współzawodnika swego Chakim-Chan-Tura, który po śmierci Jokoba Bek mianował się panującym w Aksa i Korle i zmusił go wraz z 1000 jeźdźców przejść wąwóz Bussyrtuk w okręgu rosyjskim Issyd Kuld. Wojsko kaszgarskie zostało rozbrojone przez oddział Kurkowskiego, a Chakim-Chan-Tura zaproszony do Taszkentu.

Bukareszt, 19 września. Dziś przybyli tu ułani i huzarzy gwardyjscy. Skołolew mianowany został dowódcą 16-tej dywizji przed Plewną.

Belgrad, 19 września. Jenerałny konsul włoski wręczył rządowi serbskiemu notę odradzającą od wszelkich akcji wojennych. Pomimo jednak chwilowego pokojowego usposobienia posłani zostali do kraju wszyscy za granicą bawiący studenci. Wczoraj odeszło 100 wozów z amunicją do Iwanicy. Z Cetynji donoszą, że załoga turecka twierdzy Bilek miała wolne wyjście. Czarnogórcy udają się na Stolac. W Trebinji i Mostarze turcy przygotowują obronę. Czarnogórcy operują przeciw portom Nodsze i Slostup nad wąwozem Duga.

Salzburg, 19 września. Kanclerz Bismark wczoraj o 8 1/2 tu przybył, przywitany został na dworcu bardzo serdecznie przez Andrasęgo i ztąd odprowadzony do hotelu „Europa“ gdzie jeszcze mieli konferencję. Andrasy odjeżdża dziś a Bismark jutro.

Paryż 17 go. — Manifest Mac-Mahona do narodu podnosi niebezpieczeństwo równowagi władz konstytucyjnych w obec zawichrzeń radykalnych i kładzie nacisk na to, że marszałek nie chce obalić republiki. Powierzona swojej opiece konstytucji, postara się wyjednać uszanowanie. Rząd oznaczy urzędowych kandydatów wyborczych; jeżeli naród wybierze nieprzyjaznych rządowi, to Francja wpadnie w nowe zawichrzenia i stanie się przedmiotem niedowierzania dla Europy. Marszałek pod żadnym pozorem nie opuści swego stanowiska i przy pomocy senatu bronić będzie konserwatywnych interesów większą energią.

Berlin 19 go. — W przedmiocie konferencji Bismarcka z Andrasym w Saleburgu, *Provinz. Cor.* pisze: „Obudwom mężom stanu, których serdeczna najzupełniejsza zgoda od wielu lat wywierała wpływ na wspólną politykę trzech cesarzów w celu utrzymania pokoju w Europie, w obecnej chwili wiele zależy na tem, aby się poufnie naradzali nad środkami dla dalszego przeprowadzenia swego wielkiego zadania“.

Odessa 19 go. — Jeneral Todtleben, który według innych wiadomości, ma się znajdować przy armji naddunajskiej, ma tu jutro przybyć z Petersburga, dla prowadzenia roboty oblężniczej pod Plewnem

i wzmożenia pozycji rosyjskich, w którym to celu, telegramem powołany został przez Głównodowodzącego.

Paryż 19-go. — *Journal Officiel* ogłosi dziś manifest, dekret zaś wyborczy dopiero 22 b. m.

Konstantynopol 18-go. — Urzędowe. Rząd oświadcza, iż wiadomość o opuszczeniu przez wojsko rosyjskie wąwozu Szyppki, jest nieprawdziwą. Brygady Salisz-paszy i Resul-paszy po 6 godzinem zajęciu góry Mikołaja, opuścili takową ze względów strategicznych i powrócili do pierwotnych pozycji.

Ateny 19 go. — Gabinet podał się do dymissji. Król jeszcze jej nie przyjął.

Wiedeń 19-go. — Do *Polit. Cor.* donoszą z Petersburga pod dniem 18: „Pogłoski o mającym nastąpić zawieszeniu broni i pośrednictwie, rozpuszczone przez dzienniki zagraniczne, są samowolnymi wymysłami“.

Komitet Towarzystwa Muzycznego

podaje do wiadomości członków, że na sesji balotowania w dniu 18 b. m. przyjęte zostały na członków Towarzystwa następujące osoby: panowie i panie: Hołowiński Antoni, Rzeszotarski Adam, Biedrzycka Joanna, Jabłońska Zofja, Piltz Marja, Zazierska Ludwika, Seidenman Rozalja, Seidenman Stefanja, Vanvers Jan, zum Busch Max, Kuśmierski Juljusz, Franciszek, Steinike Jakób, Rapacki Franciszek, Kietliński Henryk, Kietlińska Lucja, Wilczyński Juljan, Wilczyńska Salomea, Wernik Bronisław, Zienkiewicz Władysław, Filipecka Juljanna, Loebel Artur.

1-1 —15674—

— **Zarząd Warszawskiej Gminy Starozakonnych.** W tutejszej szkole elementarnej rządowej Nr 1, dla dziewcząt wyznania mojżeszowego, wakuje posada pierwszej nauczycielki. Kandydatki, izraelitki, posiadające wymaganą kwalifikację, a pragnące ubiegać się o wspomnianą posadę, winne wnieść w tej mierze podania do zarządu gminy nie później, jak do 15 (27) b. m. z załączeniem dowodów kwalifikacyjnych.

(1-1) —15 650—

Zakład Rękodzielniczy DLA KOBIET 10. Plac Zielony 10.

Na kursa codziennie zapisywać się można.

2-12 —15234—

— **Doktor Arnold Liebkind**, były lekarz powiatu Włoszczowskiego, mieszka przy ulicy Bagno Nr 1, naprzeciwko Śto-Krzyżkiej. Chorych przyjmuje od 9ej do 10ej rano i od 3ej do 5ej po południu.

5-12 —15091—

— **Dr Zygmunt Kramsztyk** okulista, powrócił do Warszawy. Dzika 1. Przyjmuje od 3 do 5.

2-3 —15493—

— **P. Aniela Ciechanowska**, właścicielka magazynu mód, w domu Nr 47 przy ulicy Nowy Świat, powróciła z za granicy, zaopatrzwszy zakład swój w znaczny dobór najświeższych modeli kapeluszy, oraz wszelkie nowości i towar, na porę jesienną i zimową.

1-3 —15683—

— **Jan Stopczyk** fabrykant powozów, powrócił z zagranicy.

1-1 —15671—

Kurs giełdy warszawskiej. — Dnia 20-go września 1877 roku.

W e k s l e.		Dopełnione transakcje.		Z końcem giełdy	
				żądano	placono
Berlin á vista z krótkim terminem (2 dni) 300 marek		144.22 1/2 — 45 — 60		—	144.60
Londyn 3 mies. " " za 1 f. st.		9.79		9.80	9.78
Paryż 8 dni " " za 300 fr.		117.60		117.75	—
Wiedeń 8 dni " " za 150 fl.		124.80 — 125.10		125.10	—

Papiery publiczne.		Dopełnione transakcje		Z końcem giełdy	
				żądano	placono
Oblig. skarbowe rs. 100.	100.	—	—	—	—
4% L. zast. 3 okr. ser. I i II	96.50	96.45	96.35	—	204.
4% L. z. nowe z r. 1869 duże	96.50	96.65	96.35	—	—
Listy zast. m. War. ser. I	89.75	89.90	89.60	82.	—
" " " " " II	89.70	89.85	89.55	—	124.50
" " " " " III	—	—	89.05	—	108.50
Listy z. m. Łódzi ser. I i II	—	—	—	240.	—
4% Listy likwidacyjne duże	84.60	84.80	84.50	240.	—
" " " " " male	—	84.70	84.40	—	—
Bil. Banku Ces. ser. I. II i III	—	95.25	95.	—	—
Ros. Poż. Premjowa z r. 1864	—	204.	—	—	—
" " " " " z r. 1866	—	206.	—	—	—
5% Listy zastaw. rosyjskie	—	112.25	111.75	—	—

Akcje i Obligacje.		Dopełn. transakcje.		Z końcem giełdy	
				żądano	placono
Ake. wiel. tow. Ros. kol. żel. za rs. 120	—	—	—	—	—
Ake. dr. żel. W. - W. za rs. 100	—	—	—	—	—
Ake. dr. żel. War. - B. rs. 100	—	—	—	—	—
Ake. dr. żel. War. - Terespol.	—	—	—	—	—
Ake. dr. żel. Fabr. - Łódzkiej	—	—	—	—	—
Ake. Banku Hand. w War.	—	—	—	—	—
Ake. Banku Dysk. w War.	—	—	—	—	—
Ake. Banku Handl. w Łodzi	—	—	—	—	—
Ake. W. Tow. ub. od ognia	—	—	—	—	—
Ake. War. Tow. fabr. cukru	—	—	—	—	—
Ake. T. fabr. cukru Józefów	—	—	—	—	—
Ake. Dobrzel T. fabr. cukru	—	—	—	—	—
Ake. T. Lilpop Rau i Loew.	—	—	—	—	—

Wartość kuponów od listów zastawnych 97 1/2 nowych 122 1/2 zastawnych m. Warszawy ser. I i II 234 13/16 m. Łodzi 143 1/16 Listów likwidacyjnych 121 1/2 obligów skarbowych 187 1/2 pożyczki prem. 1-ej emisji 93 1/10 11-ej emisji 97 1/10.
Monety. Półimperjały — 8.04 sztuki dwudziestofrankowe rs. 7.88 — — marki niemieckie rs. — kop. 38 1/2 pruskie bilety bankowe rs. — p. 83 1/2 bankowe guldeny austriackie rs. — kop. —.

STAN POWIETRZA.

Dziś rano ciepła st. 4.6 w południe
ciepła st. 8.8. Barometr 760 (Odmiana).

TEATR WIELKI.

Dziś: Jotta. — Jutro: Lunatyczka.

TEATR LETNI.

Dziś: Wielki człowiek do małych in-
teresów. Jutro: Róża i Oset, Teatr
amatorski.

Teatr Poznański

Dziś: Ładne kobiety. — Jutro: Emi-
gracja Chłopska.

Dolina Szwajcarska.

Dziś i codziennie **Koncert A. Sonnenfelda**,
ze swoją własną orkiestrą i tymczasowym
współdziałem solistki na skrzypce **Alicji**
Barbi. — Początek o godzinie 6. — W Niedziele
i Święta o godz. 5. — Wejście 25 kop. — Wie-
czory Solistów i Symfonie po 30 kop.
— 15445-3-0

Nakładem księgarni **Jana Bro-**
slawera przy ulicy Miodowej Nr
489d opuściła prasę w nowej edycji — **u-**
biona i powszechnie ceniona powieść
Marji Zofii Schwartz p. t. RODZINA
ROMANHIERTA. Cena egzemplarza rs.
1, z przesyłką rs. 1 kop. 20. Dostać można
we wszystkich znaczniejszych księgarniach
w Warszawie. — 15599-1-4

Potrzbna jest

ANGIELKA

na demi place, do dwóch panienek, z muzyką
początkową. Wiadomość: Mazowiecka Nr 4,
stróż wskaże. — 15634-1-1

NAUCZYCIELKA,

języka francuskiego, udziela lekcji języka i
konwersacji na godziny. Osoby interesowane
raczej nadsyłać adresu do mieszkania przy u-
licy Ogrodowej Nr 13, wejście przez podwó-
rze w ostatnią sieni po prawej stronie bramy
w domu frontowym.

Osobiście rozmówić się można codziennie od
3 do 4 po południu, z wyjątkiem świąt.
2-3 — 14932 —

RETUSZER

lub **Retuszerka**, zdolni do Fotografii, po-
trzebni są do Zakładu Maksymiljana Fajansa.
— 15606-1-3

Potrzbna jest

Dwóch Uczniów

do Cukierni Pagowskiego, którzyby skończyli
trzy klasy. Ulica Marszałkowska Nr 47, —
pierwszeństwo mają z przewiną.
— 15568-2-3

EMERYT

lubiący spokój i porządek, pragnie wy-
nająć bez mebli w środku miasta, **PO-**
KÓJ duży z Przedpokojem, choćby wspól-
nym i usługą. Wiadomość proszę dać do Re-
dakcji Kurjera Warsz. pod lit. **S. Z.**
3-0 — 15405 —

PANNA

umiejąca krawiecczynę i szyć na maszynie,
życzy sobie wyjechać w gub. Wolińska. —
Ulica Nowy-Swiat Nr 21 nowy, mieszkania 6.
— 15633-1-1

Kobieta młoda,

udająca się na kurację do Meran, po-
szukuje **Towarzyski** podróży na wspólny
koszt. Wiadomość przy ulicy Wspólnej Nr 4,
mieszkania 5. — 15640-1-3

Potrzbna jest na prowincję

Panna służąca,

znająca krawiecczynę, wiadomość uprasza
się zostawić w Red. Kur. War. pod lit. **F. Z.**
— 15637-1-1

Jest do odstąpienia

DYSTRYBUCJA

z **Norymberszczyzną i Wiktualami**.
Wiadomość, ulica Karmelicka Nr 6 nowy —
w Dystrybucji. — 15438-2-3

PIANINO

orzechowe, zagraniczne, do wynajęcia. Ulica
Gnojna Nr 1, mieszkania 20. — 15608-1-1

SKLEP

edniej wielkości, do najęcia. Nowy-Swiat Nr 23.
— 14690-2-6

Korrespondencja kupiecka

Francuska, Angielska
i Hiszpańska.

na godziny

Aleje Jerozolimskie Nr demu 30, mieszkania
Nr 12, w oficynie na 2-gim piętrze.
2-3 — 15456 —

PRACOWNIA DAMSKA,

pod firmą **M. Góreckiej**, ulica Elekoralna
Nr 10 nowy, mieszkania Nr 5, przyjmuje
wszelkie roboty w zakres Toalety Damskiej
wehódzące i wykonywa takowe po cenie
umiarkowanej i na czas oznaczony.
1-3 — 15676 —

Kapitał Rubli sr. 20.000,

do ulekania na 1-szy numer hipoteki
w Warszawie, może być rozdzielony. Nadto
potrzebna jest zaraz **Summa 3.000 rs.**
na dobrą hipotekę. Wiadomość: Krakowskie-
Przedmieście Nr 67 nowy, 1-sze piętro od
frontu, ze schodów na prawo, od 9 do 11 i od
4 do 7, — w Niedziele i Święta do 11 rano.
— 15250-2-6

Parcellacja.

Zarząd główny dóbr i interesów domu hra-
biów Krasieńskich, przystępuje do rozkoloni-
zowania dóbr Jakubów, położonych w guber-
ni Warszawskiej, powiecie Nowo-Mińskim,
gminie Jakubów, oddalonych od stacji drogi
żelaznej Warszawsko - Terespolskiej Nowo-
Mińsk wiorst 6, od szosy z Mińska do Ka-
łuszyna wiorst 3.

Każdy mający chęć nabycia kolonii, zgło-
sić się zechce do układów na grunt, wyż rze-
czonych dóbr, gdzie czynność parcellacji po-
wierzoną została W-mu Domaradzkiemu Geo-
metrze i który o warunkach i miejscowości
każdego interesowanego poinformuje.

Sąsiedztwo kolei żelaznej, kościół para-
fialny w miejscu, czyni okolicę to bardzo
odpowiednią do zakładania Villi letnich dla
mieszkańców Warszawy. — 14874-9-10

OD KASZLU

i **piersiowych słabości.**

wyrabia Apteka **J. Różyckiego** na Pzadze,
znany od lat wielu **Syrop i Ziółka**, które
to, wraz z przepisem użycia w trzech języ-
kach nabyć można za cenę: Syropu flaszka
kop. 50, Ziółek paczka kop. 25
3-3 — 14664 —

Sklep spożywczy

z mieszkaniem, urządzeniem i towarami do
odstąpienia zaraz, ulica Bracka Nr 1, dom
W. Fuchsa. — 15630-1-1

Od 1-go Października do wynajęcia przy uli-
cy Nowy-Swiat, pod Nr 26

Lokal frontowy,

złożony z 4-eh obszernych Pokoi z balkonem,
Przedpokojem, Niszą, Passażem, Kuchnią, od-
dzielnej obszernej góry i Piwnicy z dwalnią.
Za cenę umiarkowaną. 2-3 — 15512 —

Od 8-go Października, jest do wynajęcia
przy zamek rodzinie

POKÓJ

lub w połowie, za nader przystępną cenę.
Wiadomość: Chmielna Nr 40 — stróż wskaże.
— 15639-1-3

Mieszkanie kawalerskie

za **rubli 12 miesięcznie.**

Jeden obszerny pokój z przedpokojem, lo-
kal świeży i z dobrem powietrzem, od 1 Paź-
dziernika. Złota Nr 17. Stróż wskaże.
— 15625-1-3

[Do wynajęcia od 1-go Października 1877 r.

różne Lokale,

po gruntownym odnowieniu, przy ulicy Po-
dwale pod Nrem 32, mianowicie: na 1-m pię-
trze: 4 pokoje, przedpokój i kuchnia. — Na 2-m
piętrze: 4 pokoje, przedpokój i kuchnia (to
może być podzielone na dwa mniejsze. Wia-
domość bliższa na miejscu u stróża.
— 14761-7-12

Do Fabryki Fortepianów
w Kijowie,

potrzebni są uzdolnieni **Korpismacher,**
rezonansmacher i abputzer na piani-
na. O warunkach i adresie można poinformo-
wać się w Redakcji Kurjera.
2-12 — 15505 —

PRELOTKA

razem z uprzążą i ubraniami dla kuczera jest
do sprzedania. Ulica Bielańska Nr 10, miesz-
kania 57/58. 2-8 — 13485 —

NOWO OTWORZONY
ZAKŁAD GASTRONOMICZNY

„HERKULANUM”

na wzór Hall zagranicznych

przy regu ulic: Krakow.-Przedm. i Bednarskiej, obok Skweru,
pod firmą:

Zygmunt Kuczera i S-ka.

Urządzony na wielką skalę ze wszelkimi możliwymi wygodami, a mianowicie:
1. **Kuchnia** wykwinna przy cenach nie wyższych jednakże od praktykowa-
nych we wszystkich średnich Zakładach jadalnych.
2. **Piwo** z browaru Hermana Jung, którego firma daje dostateczną rękojmię
swej dobroci.
3. **Wino** z piwnic Stepkowskiego.
4. **Wódki i Likieri** z Dystylarni Teodora Tschoepe.
Oprócz 4-eh wielkich sal gościnnych, w których biją dwie fontanny, służące dla
ciągłego utrzymywania świeżego powietrza, są jeszcze i stosownie urządzone gabinety.
W obszernych zaś basenach, z których tryskają fontanny, pływają żywe ryby,
które na żądanie mogą być sporządzone na poczekaniu i na stół podane.
Nadto wieczorami wybiera orkiestra uprzyjemnia czas.
Polecając się łaskawym względem Szanownych konsumentów, jakie od dawna już
znana firma z Resursy Obywatelskiej, mamy nadzieję, że Szanowna Publiczność, ze-
chce zaszczylić Zakład nasz częstymi odwiedzinami, gdzie znajdzie ceny niskie, usługi
szybką i sumienną.

3-6 — 15165 —

Z. Kuczera i S-ka.

Szafy sklepowe i Kontuury

są do sprzedania, zupełnie w dobrym stanie,
nowe, przy ulicy Nowy-Swiat Nr 5, w skle-
pie **J. Kucharkina**. — 15669-1-3

Ktoby miał do odstąpienia

Kasę ogniotrwałą,

zechce podać swój adres: Aleja Jerozolimska
Nr 9, 1-sze piętro, Nr 3 mieszkania.
— 15642-1-1

Z powodu wyjazdu, jest do sprzedania

Zakład Piwny,

powszechnie jest znany od dawna, z całym
urządzeniem i gospodami. Wiadomość w skła-
dzie wódek, ulica róg Chłodnej i żelaznej, u
P. Markowskiego. — 15393-3-3

Jest do sprzedania **Wolant**
nowy. — **Wolant** używa-
ny. — **Faston** z fordekiem
używany. — **Bryczki** wa re-
sorach parokonne i pojedynki, przy ulicy Ogro-
dowej Nr 3 domu, drugi dom od Solnej, u La-
kiernika. 3-3-15073

Do sprzedania:

Pałto futrzane prawie nowe. Wspólna Nr 12,
mieszkania 2. — 15636-1-3

200 korey Wapna

zeszłego roku lasowanego, do sprzedania. —
Praga, ulica Panieńska Nr 434, gdzie skład
kamieni francuskich **W-go Neumana**.
— 15632-1-2

KAPITAŁY:

rs. 3,000, 6,000 i 12,000
nieletnich, są do lokacji na procent umiarko-
wany. Adres proszę zostawić w Redakcji te-
go pisma pod lit. **A. Z.** — 15609-1-3

Magazyn Ubiorów Męskich

Józefa Skwierczyńskiego

Podwal Nr 4.

Zamknięty chwilowo z powodu restau-
racji, zaopatrzony w najświeższe nowo-
ści na bieżący sezon, w tych dniach na
nowo otworzony został, o czym ma ho-
nor najprzejmiej zawiadomić **J. J. W. W.**
i **W. W. Panów** i polecić się nadal łas-
kawym ich względem.
Z poważaniem **J. Skwierczyński**.
1-6 — 15673 —

Fortepian

z fabryki Erarda z Londynu, w dobrym sta-
nie, za bardzo przystępną cenę, — w domu
Nr 5 przy ulicy Gęsiej. — 15663-1-3

Garnitur Mebli

mahoniowych i wiele innych rzeczy, — lambre-
kiny, etażerki i etc. Nowolipki Nr 26, mie-
szkania 9. — 15273-2-3

PODZIĘKOWANIE.

Sąsiad osady Brzeznicza za Nowo Radom-
skim, **W. F. Czarnomski**, podczas pogorze-
li, przeszło 30 domów, przybył z własną sikaw-
ką i osobiście trudził się z niezmordowaną
pracą i usilnością przy gaszeniu pożaru; a
nawet następnego dnia przybył z zapomogą
żywności i pieniędzy dla biednych, za co
składam Mu publiczne podziękowanie.
J. Praszkiwicz.

2-3 — 1557 —

Polski Skład

Nici, Welny, Włóczki, Baweł-
ny, Pończoch i Trykotazy

Z WŁASNEJ

Warszawskiej Fabryki

ulica **Mr. Berga, Numer 11**
obok Cukierni,

otrzymał **Igły** najświeższe **Lammer-**
tza do robót ręcznych i maszyn, oraz
Wetne jedwabną na chusteczki,
funt rs. 4 kop. 50. — **Wybór Kama-**
szy i Kaftanów. — **Półkamasze**
męskie, welniane, chroniące od pod-
wiewów przy niskim obuwu. —
Wetna gobelinowa w cenie niż-
szej jak wszędzie, prima gatunek. —
Bawełna mydlarska, funt 75 kop.
Bawełna 4-ro i 6-cio drutowa biała
funt 85 kop. — Handlującym rabat.
1-6 — 15687 —

K O Ń

wierzchowy, skarognia-
dy, 6-letni, do sprzedania w Łazienkach, w staj-
ni 3-go Szwadronu 6-go pułku Dragonów. —
Zapytać o stangreta **Andrzeja Autoszkiewicza**.
— 15647-1-3

ULI

sztuk kilkadziesiąt
z ramkami systemu **Dathego** i prze-
gródkami szklannymi, jest do sprzedania
w gminie Mokotów, we wsi Szopy Niemiec-
kie, Kolonia Nr 2, 3 i 4. Bliższa wiadomość
na miejscu. 2-3 — 15487 —

Do interesu fabrycz-
nego silnie rozwijającego
się, poszukiwany jest

Wspólnik z kapitałem,
nie niższym jak rs. 15,000.
Reflektanci zechcą złożyć
we adresu w Redakcji ni-
niejszego pisma, pod li-
rami A. B. C.
— 15489-2-3

ZGUBIONO

lub też wyciągnięto z kieszeni **Portmonet-**
ke, w której znajdowało się dwa ruble i 5
pierzecionków: 2 obrazki z literami **S. S. i S.**
K. oraz dwa małe, w jednym brakowało ka-
myczka. Łaskawy znalazca lub ktoby o zgu-
bie wiedział, raczy zatrzymać sobie rs. 2 na
pierzecionki oddać na ulicy Sienna Nr 7, do
mieszkania **P. Bykowskiej**, dom **Horna**.
— 15583-2-3

PRENUMERATA PISM

KSIEGARNIA

Gustawa Sennewalda

przy ulicy Miodowej Nr 481 (4)

Przyjmuje prenumeratę na pisma i wydawnictwa periodyczne wychodzące w kraju i za granicą, ułatwia również zapis pism codziennych stałym swym klientom, zamieszkałym na prowincji.

2-3

— 15246 —

Świeżo wyszło dzieło z pod prassy:

Nauka Harmonji

i pierwszych zasad kompozycji
ulożona przez

W. Żeleńskiego i G. Roguskiego,

Professorów przy Instytucie Muzycznym Warszawskim Skład główny w Księgarni F. Hö-sicka, przy ulicy Senatorskiej.

Dzieło to zaleconem zostało do wykładu przy Instytucie Muzycznym
Cena rubli sr. 4. 1-6 — 15399 —

OGŁOSZENIE.

W Komitecie Warszawskiego Ujazdowskiego Szpitala Wojskowego, odbędzie się w dniu 13 (25) b. m. Września o godzinie 11-ej z rana, licytacja na sprzedanie i pomalowanie drewnianych sprzętów szpitalnych, a mianowicie: Krzesła 42, Wiader 20, Taboretów 20, Cebrow 17, Szaf do rozmaitych rzeczy 14 i Szaf do lekarstw 8.

Do licytacji takiej przedewszystkiem przypuszczeni zostaną rzemieślnicy i osoby mające prawo zawierać umowy stosownie do art. 627 i 650. Cz. IV księgi I Zbioru Ustaw wojskowych wyd. roku 1859.

Zyczący uczestniczyć w licytacji głośnie, wraz z podaniem na stęplu 40 kopiejkowym, złożyć są obowiązani wadium wynoszące 15% od summy umówionej za sporządzenie powyższych przedmiotów, oraz dowody dające prawo przystąpienia do licytacji.

Mający zaś oświadczyć ceny w opieczętowanych deklaracjach, kakowe w swoim czasie podać powinni, z godnie z art. 39 i 41 przepisów obowiązujących w rzeczy dostarczeń potrzeb wojskowych.

Warunki dotyczące w mowie bądogo przedsiębiorstwa są do przejrzania w Kancelarii Szpitalnej każdodziennie, wyjąwszy dni Niedzielne i świąteczne, od godziny 9 tej zrana do 2 ej po południu.

1-1

— 15659 —

Magazyn Mód i Nowości Damskich

pod firmą:

ANNETTE HARLAND,

Krakowskie-Przedmieście Nr 89 nowy, pierwsze piętro,
na prost Nowego Zjazdu.

Pracując w jednym z pierwszorzędných tutejszych Magazynów Mód, w którym jedenaście lat przebyłam, i zwiedziwszy obecnie także zakłady za granicą, założyłam pod powyższą firmą własny Magazyn Mód i Sukien Damskich, wraz z pracownią, w którym przyjmuję wszelkie obstalunki w zakres toalety damskiej wchodzące. Zaręczając za akuradne i gustowne wykończenie powierzonych mi obstalunków i za umiarkowane ceny, mam honor polecić się względem i zaufaniu Szanownych Pań.

Anna z Harlandów Migurska,

1-2

— 15665 —

MAGAZYN

Garderoby Męskiej,

ulica Bielańska Nr 601 (w Hotelu Paryzkim).

Ze względu na sezon jesienny, zaopatrzyłem mój Magazyn w najmłodniejsze zagraniczne i krajowe materjały, na wszelki rodzaj garderoby męskiej. Wykonanie takowej w mojej pracowni wedle najświeższej mody, z dokładnem i eleganckiem wykończeniem, po cenach stosunkowo nader przystępnych, oto jedyna zasada, na której zakład opiera swe powodzenie.

Nadmieniam przytem, iż w rzeczonym Magazynie, również starannie wykończona jest gotowa garderoba.

z uszanowaniem **ARTUR.**

Bielańska Nr 601.

7-0 — 14599 —

ROLETY DRELICHOWE

w pasy, Rolety drewniane, bardzo praktyczne, nie przepuszczające promieni słonecznych, a tem samem przyczyniające się do chłodu mieszkań, w cenie od rs. 2 kop. 25 za sztukę; — oraz Rolety z płótna Rewanuchowego i inne, poleca:

SKŁAD FABRYCZNY OBIĆ PAPIEROWYCH

pod firmą:

J. FRANASZEK,

dawniej A. VETTER et Comp.

Nr 15. ulica Krakowskie-Przedmieście. Nr 15.

18-0

— 11664 —

Nauczycielka

z patentem, udziela lekcje na godziny, języków: ruskiego, francuskiego, niemieckiego, polskiego i nauk klasycznych, za cenę przystępną, Ulica Ogrodowa Nr 13, wejście przez podwórze, w ostatnią sień po prawej stronie, w domu frontowym.

— 14871 — 3-4

Ktoby żyzył brać

Lekcje

dla przygotowania się do egzaminu oficerskiego, a również do wszystkich szkół wojennych, niech się zgłosi na ulicę Nowo-Senatorską dom Nr 7, mieszkania Nr 3, między godziną 7 i 8 z rana i od 4 godziny po południu.

— 15641 — 1-2

NAUCZYCIELKA

przez Rząd upoważniona, udziela lekcje na godziny, oraz osobom przygotowującym się do egzaminu na Nauczycielki elementarne. Wiadomość przy ulicy Zielnej Nr 2, mieszkania Nr 13, każdodziennie od 5 do 7 po południu.

— 15652 — 1-3

Przy pożądej familji

Stół i stancja

ze wszelkimi wygodami, dla ucznia wyższych klas Gimnazjum, Studenta Uniwersytetu lub urzędnika, kawalera, zaraz lub od 1 Października. Złota Nr 17. Wiadomość u stróża.

— 15660 — 1-3

Do składu maszyn do szycia

poszukiwani są, za prowizją i pensją podróżujący na miasto

(Stadtreisende). Rozgałęzione stosunki w mieście i znajomość języka niemieckiego, warunek. Oferty przyjmują Redakcja Kurjera Warszawskiego pod lit. H. 80. — 15621 — 1-3

APTEKA

Centralna Homeopatyczna

W. ABRAMOWICZA.

Ulica Elektoralna numer 3.

Zawiadamia osoby interesowane, że powszechnie używane środki elektryczne Hr. Mateja z Bolonji i jego dzieła w językach ruskim i francuskim, już nadeszły. Nadto Apteka zaopatrzona w różne Apteczki Homeopatyczne i Weterynaryjne, ze stosownymi do tego objaśnieniami w różnych językach.

W. Abramowicz.

— 15622 — 1-1

Sprzedaż Tryków

w zarodowej owczarni Dębowa Góra, przez Skierniewice, pochodzenie Gwarantowa Wola, rozpoczyna się 20 Września kierunek w hodowli, massa szlachetna z dobrą figurą i doskonałym obrobem. — Leon Grodziński.

— 15611 — 1-3

Xanthium spinosum,

środek przeciwko wściekliznie, używany od kilkunastu lat z wielkiem powodzeniem wżach wydarzonego nieszczęścia przez doktora Grzymałę w gub. Podolskiej: dostać można świeżo sproszkowany w Apteczce Fr. Kuźmierskiego w Warszawie, ulica Chłopna Nr 12.

— 8291 — 9-9

SUCHOTY

KOKLUSZ

ZANIEDBANE KATARY

UZASADNIANE LECZENIE

za powocą

KAPSULEK SNWŁOWYCH

GUYOT

Aptekarza w Paryżu

W Paryżu dom L. FRÈRE, 19, rue Jacob

W Warszawie w Składowach pp. A. F. Galle, Ludwika Spiessa, i J. Mrozowskiego.

— 2373 —

Filolog 4-go kursu,

uczy łaciny i greckiego.

Adres: Plac S-go Aleksandra Nr 10, mieszkania 20, od 6-7. — 15187 — 3-3

ROSSJANIN,

Student Uniwersytetu, mający praktykę nauczycielską i pracujący już w Warszawie w tym zawodzie, życzyłby udzielać lekcje pod korzystnymi warunkami. Ulica Długa Nr. 26, mieszkania 18, na drugim piętrze.

— 15257 — 6-6 —

Student Uniwersytetu

na żądanie udziela lekcji Historji Literatury Polskiej i Dziejów Ojczyzny, na godziny. Wiadomość uprasza się zostawić w Redakcji Kurjera Warszawskiego pod lit. F. O.

— 15635 — 1-2

Potrzebna jest

Nauczycielka

na demi-place, posiadająca język francu i muzykę. — Tamże jest pomieszczenie dla **Panienek** z całodziennem utrzymaniem, w razie potrzeby konwersacje i pomoc w naukach. Także **Pokój** do wynajęcia od 1 Października, z balkonem, umeblowany, suchy i ciepły, z osobnym wchodem, z usługą, może być i z samowarem, za przystępną cenę. Wiadomość u stróża, na rogu ulic Aleksandriji i Tarzki Nr 39.

— 15663 — 1-1

Nauczycielka

posiadająca nauki klasyczne, język francu i muzykę grunтовую, żyć w jakim znacym domu znaleźć pokój z utrzymaniem za lekcje, blisko Krakowskiego-Przedmieścia. Ogrodowa Nr 37.

— 15655 — 1-2

O S O B A

porządna, energiczna i sumienna, z kapitałem od 100 do 200 rs. może znaleźć natychmiast miejsce do spółki w interesie pewnym, korzystnym i już rozwiniętym. Wiadomość przy ulicy Gęsiej Nr 6, w „Nowej Palnii.“

— 15614 — 1-3

MĘŻCZYŻNA

poszukuje zajęcia jako Rząca domu. Wiadomość, Podwał, Hotel Sławiański, u Szwalcara od 8 do 9 i od 4 do 6. 15415-2-2

Potrzebny jest zaraz

GOSPODARZ

do bufetu, na stacji D. Ż., rozumiejący i mówiący po rusku. Pierwszeństwo mieć będą Subjekci handlowi. Wiadomość Hotel Drezdński Nr 10, od 9 do 11 rano.

— 15503 — 3-3

Potrzebna jest

Bona Niemka

na wieś, do dwójga dzieci, którzyby zarazem zajęła się małym gospodarstwem. Wiadomość przy ulicy Samborskiej, Nr nowy 2, gdzie wynajem wozów meblowych.

— 15569 — 2-3

Potrzebne są

PANNY

uzdatnione, do nauki, do fabryki kwiatów. Wiadomość przy ulicy Zielnej Nr domu 7, mieszkania 10.

— 15664 — 1-2

Potrzebna jest

P A N N A

znająca się dobrze na kroju i krawiecczyźnie, oraz szyje na maszynie Wilsona, do domu prywatnego, na przychodnią. Nalewki Nr 20, pierwsze piętro, mieszkania Nr 5, nad Apteką.

— 15663 — 1-2

Potrzebna jest

P A N N A

do szycia bielizny na maszynie Wheelera Wilsona. Orla Nr 10, mieszkania Nr 2.

— 15666 — 1-1

ESSENCYA

poświadczona przez Depart. Med. w Petersburgu, najpewniejszy środek do wygubienia nagniotków. Cena flakona z pędzelkiem kop. 50. Skład Główny: ulica Senatorska w Aptecznym Magazynie **WW. GALLE.**

— 14864 — 3-6

Jest do odstąpienia za przystępną cenę

KAWIARNIA

egzystująca przeszło od lat 30, w korzystnym miejscu. — Wiadomość w składzie wódek przy ulicy Celnej, pod Nr 3 róg Jezuickiej

— 14872 — 3-3

